

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0511U000498

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-06-2011

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Міхановська Наталія Геннадіївна

2. Mikhanovskaya Natalya Gennadievna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.16

Назва наукової спеціальності: Психіатрія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 01-06-2011

Спеціальність за освітою: 7.110104

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012183

Місцезнаходження: 61153 м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 52-А

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.566.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут неврології, психіатрії та наркології Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012148

Місцезнаходження: вулиця Академіка Павлова, 46, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61068, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012183

Місцезнаходження: 61153 м. Харків, пр. 50-річчя ВЛКСМ, 52-А

Форма власності:

Сфера управління: Академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52

Тема дисертації:

1. Психопатологія дітей раннього віку з перинатальним ураженням нервової системи: механізми формування, клініка, корекція
2. Psychopathology in children of an early age with perinatal CNS damage: mechanisms of formation, clinical picture and correction

Реферат:

1. На основі системного підходу до оцінки результату комплексних клініко-психопатологічних, клініко-анамнестичних, психодіагностичних методів дослідження 475 дітей віком від 3-х місяців до 5 років з перинатальним ураженням нервової системи та їх матерів встановлено причинно-наслідковий взаємозв'язок біологічних, соціально-психологічних та клініко-психопатологічних факторів, що визначають формування психопатологічних розладів у ранньому дитячому віці. Визначено патогенетичні механізми перебігу психопатологічних розладів з урахуванням специфіки дизрегуляторних, емоційних та поведінкових особливостей, характеру дитячо-батьківських відносин; за критеріями загально-клінічного враження

проведено оцінку ступеня їх тяжкості. На підставі отриманих даних виділено три клінічні варіанти перебігу психічних порушень - емоційно-лабільний, тривожно-апатичний і емоційно-недиференційований, специфічність і тяжкість проявів яких зумовлюються комплексом факторів біологічного і соціально-психологічного впливу - тяжкістю неврологічного дефіциту і якістю дитячо-материнської взаємодії; виділено чотири варіанти материнської поведінки у відносинах з дітьми - маніпулятивно-унікаючий, тривожний, депресивний і змішаний; показано залежність формування означених типів поведінки від емоційних девіацій матерів, клінічного варіанта психопатологічного розладу і ступеня вираженості неврологічного дефіциту у дітей. На підставі міжнародної класифікації психічних порушень у ранньому віці проведено систематизацію психопатологічних розладів у дітей з урахуванням клінічних варіантів їх перебігу, тяжкості перинатального ураження мозку, темпів і якості дозрівання основних організаторів психіки і мотиваційних систем психічного розвитку, стану соматичного здоров'я дітей та типів прив'язаності в діадах мати-дитина. У психодинамічному підході обґрунтовано, розроблено і впроваджено методологію медико-психологічної інтерактивної моделі допомоги, яка передбачає заходи, спрямовані на дитину, матір та взаємодію між ними. Ключові слова: діти раннього віку, психопатологічні розлади, дитячо-батьківські відносини, діагностика, корекція.

2. Cause and effect interrelationships between biological, socio-psychological and clinico-psychopathologic factors, which determine formation of psychopathologic disturbances at an early age, were established on the basis of systemic approach to estimating the results of integrated clinico-psychopathologic, clinico-anamnestic and psychodiagnostic methods of studying 475 children aged from 3 months to 5 years with perinatal CNS damage and their mothers. Pathogenetic mechanisms of psychopathologic disturbances formation were defined with consideration of specificity in dysregulative, emotional and behavioral features in children, and the character of child-mother relationships. Estimation of degree and severity of the disturbances was performed using the criteria of general clinical picture. On the basis of the data obtained there were singled out 3 clinical variants in the course of mental disorders: emotionally labile, anxious-apatetic, and emotionally-nondifferentiated. Specificity and severity of their manifestations were determined by complex impact of biological and sociopsychological factors, that is by severity of neurologic deficit and quality of the child-mother interaction. There were also singled out 4 variants of maternal behavior in interaction with children: manipulative-avoidance, anxious, depressive and mixed. There was shown the dependence of the singled out variants formation on emotional deviations of mothers, clinical variant of psychopathological disturbances, and on pronouncedness of neurologic deficiency in children. Basing on the early-age mental disorders international classification ("0-3 Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood") there was performed systematization of psychopathologic disturbances in children with consideration of clinical variants of their course, severity of perinatal brain damage, terms and quality of the major psychics organizers and motivation systems of mental development, somatic health status in children and types of attachment in mother-child diads. Based on the data obtained in psychodynamic approach there were substantiated, worked out and tested certain methods of medico-psychological interactive assistance model, which foresaw some steps, directed on the child, mother, and their interaction. Key words: children of an early age, psychopathologic disturbances, child-parent relationships, diagnosis, correction.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підкоритов Валерій Семенович

2. Pidkoruytov Valeriy Semenovich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна

2. Кожина Ганна Михайлівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Казакова Світлана Євгенівна
2. Казакова Світлана Євгенівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Чуприков Анатолій Павлович
2. Чуприков Анатолій Павлович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Волошин Петро Власович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Волошин Петро Власович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.